

UNST IN UITVOERING IN GORCUMS MUSEUM

# Historische collectie opnieuw in tijd gezet

door Piet Augustijn

**GORINCHEM** – "Ein Deutscher Soldat plündert nicht. Auf plünderung steht Todesstrafe!" Dit citaat op een tekstbord uit de Tweede Wereldoorlog laat weinig te raden over. Afblijven van andermans eigendommen, ook in oorlogstijd. De tekst staat centraal in een kleine opstelling van voorwerpen uit de historische collectie van het Gorcums Museum op de derde verdieping. Die is door jonge kunstenaars van de Academie voor Beeldende Vorming in Tilburg onder handen genomen.

## uit de KUNST

door Piet Augustijn

Rond het bord zijn geweren geplaatst, maar ook in houten lijsten opgehangen, felgekleurde (water)pistooltjes, plastic flacons ontstopper en schoonmaakmiddelen, een stenen beeld met een pijltje op het voorhoofd en andere attributen.

### Commentaar

Een grapje of nieuwe aanwinsten? Geen van beide, blijkt bij navraag. In het kader van de tentoonstelling 'Kunst in uitvoering' bekeken Jizka Helder, Marjolein Landman en Babette Loos de zalen en het depot van het museum en reageerden hierop door ingrepen en aanpassingen. "Het culturele gezicht en geweten van Gorcum: 85 jaar museumbeleid" werd hierdoor in de context van 1997 geplaatst.



Wilhelmina van Arkel, geflankeerd door de kunstenaars Marjolein Landman, Jizka Helder en Babette Loos.

Foto Marcel Köppen.

"Ons uitgangspunt was het enorme tijdsbestek tussen toen en nu. Wij reageerden daarop vanuit onze tijd. Met dingen uit deze tijd", vertelt Marjolein Landman. "In een museum krijgen normale gebruiksartikelen van honderden jaren geleden een culturele opwaardering, die we door onze reacties uit die beladen sfeer wilden halen. Misschien staat die plastic flacon over 200 jaar ook wel als waardevol object in een museum."

"Het zijn reacties van onszelf op objecten en situaties", voegt Jizka Helder toe. "Ook wel met een ondertoon van een commentaar op de opwaardering van spullen die vroeger die waarde niet hadden."

verdieping zijn fotocopies van afbeeldingen van het schilderij van houtzaagmolen 'De Phenix' met fel gekleurde verf opnieuw ingekleurd, werd het schilderij van een heilige, geschilderd door Leonardus Vechel, ingepakt en werd naast de afbeeldingen van de Gorcumse martelaren een tijdschriftfoto van gabbers op de muur geprikt.

Eén van de hoogtepunten uit deze zaal is de nieuwe interpretatie van het grafmonument van Wilhelmina van Arkel. Op de plaats van het hart ligt een plastic, knipperend hartje, felgekleurde muiltjes flankeren de voeten en een aangeklede etalagepop met plastic bloemen in

houdt naast het beeld de wacht. "We maken het beeld niet belachelijk, maar geven er wel commentaar op. Door de toevoeging van die nieuwe pop in zo'n nieuwerwets jurk halen we dat beeld uit een beladen sfeer, maar vragen we ons ook af of het beeld wel zo waardevol is. Er is een sprookjesachtige situatie ontstaan, waarin het tijdsaspect overbrugd wordt. Alles krijgt door die ingrepen een nieuwe waarde. De martelaren waren destijds een minderheidsgroep, de gabbers van nu zijn dat ook.

Door dat hartje op het beeld van Wilhelmina vraag je je af wat er met haar aan de hand is. De mees-

ciatief, waarbij we de flauwigheden achterwege lieten. In het atelier in de hal zijn alle dingen die we niet uitvoerden ook te zien."

### Verrassingen

In de vaste opstelling reageerden de kunstenaars vooral op de situaties die ze aantreffen, op zolder is oud en nieuw gecombineerd en is sterk gereageerd op het materiaal. Daardoor is er een totaalstructuur ontstaan, waarin alles op alles reageert. "Het is een kwestie van veel kijken en associëren. Dat stenen beeld op zolder had gewoon dat pijltje nodig. Een soort Wilhelm Tell is het geworden", zeggen Landman en Helder.

De ingrepen van het drietal zijn gedurende de hele tentoonstellingsperiode te zien. Voor de bezoeker zijn de verrassingen zeker niet van de lucht, want behalve eigentijds kan de kunstenaars een flinke dosis humor niet ontzegd worden.

Tijdens "Kunst in uitvoering" worden ook portretten van (bekende) Gorcumers gemaakt, terwijl er deze week eveneens gewerkt wordt aan de mooiste en leukste plekken van de stad. Marille Verdijk (theatervormgeving), Elsbeth Vorstenbosch (driedimensionale vormgeving), Zinnia Baan (audiovisuele vormgeving) en Bastiaan Franse (audiovisuele vormgeving) zullen tot en met vrijdag aanwezig zijn, zondag is Petra de Kroon (theatervormgeving) in het museum, die volgende week wordt bijgestaan door Nicolette Hörmann (driedimensionale vormgeving) en Barbara van der Wiel (textielvormgeving).

Het Gorcums Museum, Grote Markt 17, is geopend van dinsdag t/m zaterdag van 10-17 uur, zondag van 11-17 uur. "Kunst in uitvoering" duurt tot 10 maart. Op zondag 9 maart vindt een veiling plaats op wordt de tentoonstelling afgeslo-